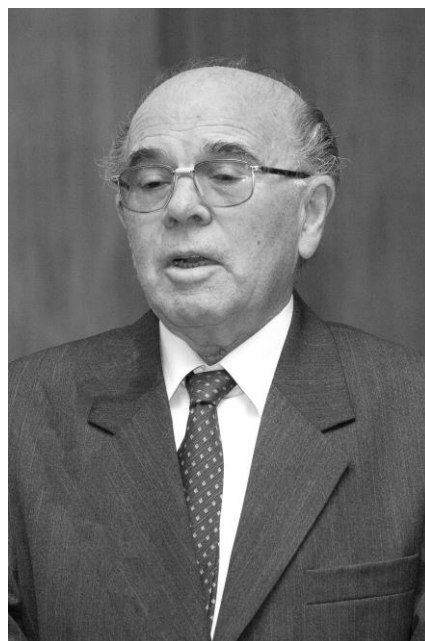

TUBOLY SÁNDOR

1932-2017

Dr. Tuboly Sándor professzor 1932-ben, Hercegfalván, pedagóguscsaládban született, innen került a székesfehérvári ciszterci Szent István Gimnáziumba, ahol 1950-ben érettségizett. Ezt követően kezdte meg tanulmányait az Állatorvostudományi Főiskolán, ahol 1955-ben doktorrá avatták. A mikrobiológia és a fertőző betegségek iránti érdeklődése már az egyetemen megmutatkozott, ahol tudományos diákkörös hallgatóként témavezetője, Szent-Iványi Tamás mellett kóstolta meg a kutatás ízét. Az egyetem elvégzése után 6 éven át állami állatorvosként dolgozott a gyakorlatban, ezt követően pedig 15 éven keresztül az Országos Állategészségügyi Intézetben szakállatorvosként, majd osztályvezetőként kiemelkedő színvonalú diagnosztikai és kutatómunkát végzett. Számos, nagy gazdasági jelentőségű fertőző betegségtől való mentesítés munkájában (gümőkór, brucellosis stb.) vett részt. Gyakorló állatorvosként és az intézeti diagnosztikai téren gyűjtött tapasztalatait mindig bele is szőtte előadásaiba, amelyek így nagyon személyessé váltak. Szent-Iványi Tamás professzor hívta meg az egyetem Járványtani és Mikrobiológiai Tanszékére 1976-ban, ahol mint tudományos főmunkatárs (1976), egyetemi docens (1979), egyetemi tanár (1988) folytatott oktató- és kutatómunkát, valamint nyugdíjba vonulásáig, 1990 és 1998 között a tanszékvezetői feladatot is ellátta. Nyugdíjazásával is megmaradt mindennapi kapcsolata a tanszékkel, mint emeritus professzor rendszeresen tartott a hallgatók által nagy érdeklődéssel követett előadásokat, szakdolgozatukat készítő hallgatókat támogatott munkájukban, részt vett a szakállatorvos-képzésben, és rendszeres meghívott előadója volt a megyei továbbképzési előadásoknak.

Tuboly Sándor professzor szervezte meg a hazai graduális immunológia-oktatást, éveken át előadta az immunológia mellett a járványtant is, ezek oktatásához számos egyetemi jegyzetet illetve könyvet írt. Szerkesztője illetve társszerzője volt az „Állatorvosi járványtan I. Állatorvosi mikrobiológia”, a „Háziállatok fertőző betegségei”, a „Vakcinológia. A háziállatok fertőző betegségeinek immunoprofylaxisa” és a spanyol nyelvű „Manual de Microbiología Veterinaria” szakkönyveknek.

Tuboly Sándor professzor szakmai ismereteit széles körű nemzetközi együttműködések keretében is kamatoztatta. A Kubai Köztársaságban meghívott szakemberként több alkalommal, több éven át részt vett a fertőző betegségek diagnosztikai módszereinek fejlesztésében, kutatómunkát végzett és aspiránsok munkáját irányította. Kubában számos alkalommal többhetes mikrobiológiai kurzusokat, a madridi Universidad Complutense Állatorvosi Karán

egzotikus betegségek témakörében előadásokat tartott, illetve öt alkalommal egy-egy féléven át a caceresi egyetem vendégprofesszoraként a fertőző betegségeket adta elő. Különböző nemzetközi együttműködések keretében Ausztriában, Németországban, Lengyelországban, Vietnámban, Angolában, Mozambikban, Oroszországban, Mexikóban, Spanyolországban, Svédországban és az Egyesült Államokban tett tanulmányutat vagy vett részt tapasztalatcserén.

Tuboly Sándor professzor széles körű kutatómunkát folytatott, amelyek közül a gümőkór, a Mycobacterium nemzetség, az immunrendszer ontogenesise, az újszülött állatok humorális és celluláris immunválasz-képessége, a szerzett immundeficienciák és a colostrum lymphocytáinak intestinális abszorpciója terén végzett vizsgálatai széles körű nemzetközi érdeklődést is keltettek. E munkák eredményei alapján nyerte a „Pathogen és saprophyta mycobacteriumok antigén szerkezetének összehasonlítása” című értekezésével a kandidátusi fokozatot 1969-ben, majd „Az immunrendszer ontogenesise” című disszertációjával az állatorvostudomány doktora fokozatot 1982-ben. Tuboly Sándor professzor kutatási eredményeit több mint 150 szakközleményben foglalta össze.

Tuboly Sándor professzor meghatározó szerepet játszott a hazai és nemzetközi szakmai közéletben, a Magyar Mikrobiológiai Társaság vezetőségi tagja, több cikluson át titkára, az Állatorvosi Immunológiai Társaság elnöke, a Magyar Zoonózis Társaság elnöke és alelnöke, valamint az MTA Állatorvostudományi Bizottságának tagja volt. A Veterinary Immunology and Immunopathology, a Journal of Veterinary Medicine és az Acta Veterinaria Hungarica szerkesztőbizottsági tagja volt. Több cikluson keresztül az Állatorvostudományi Egyetem Szenátusának tagjaként, majd a Vezető Oktató-Kutatói Fórum elnökeként (1989-1996) vett részt az egyetem közéletében.

Tuboly Sándor munkáját számos kitüntetéssel ismerték el, a Magyar Mikrobiológiai Társaság Manningér Rezső Emlékéremmel, a Magyar Zoonózis Társaság Hógyes - Aujeszky Emlékéremmel, a spanyolországi Extramadura Egyetem UNEX Oktatási Emlékéremmel, az Állatorvostudományi Egyetem Marek József Emlékéremmel és Életfa Díjjal tüntette ki, de a legnagyobb elismerést a hallgatóság által adományozott „Az év legjobb oktatója” kitüntetés jelentette, amelyet 10 alkalommal nyert el.

Tuboly Sándor professzor ízig-vérig oktató volt, aki több évtizedes szakmai tapasztalat birtokában sem mulasztotta el az előadásokra történő lelkiismeretes felkészülést, előadásait úgy építette fel, hogy azzal mindenkihez tudott szólni.

Tuboly Sándor professzor minden vonatkozásban teljes életet élt. Örömmel végezte minden feladatát, hisz az állatorvosi munka, a diagnosztikai munka, az oktatás, a kutatás, a továbbképzés nem jelentett terhet neki, mert azzal foglalkozhatott, amit nagyon szeretett. E teljes szakmai élet mögött szerető család állt, felesége 60 éven át biztosította azt a szeretetteljes háttérrel, amely hozzájárult szakmai eredményeihez. Nagy örömmel nézte gyermekei, majd unokái pályafutását, sikereit. Különösen nagy örömet jelentett neki fia, Tuboly Tamás, aki egyetemi tanárként méltó utódjává vált.

Temetésére családi körben, Adonyban került sor. Tiszteelői a 2017. szeptember 6-án az Árpádházi Szent Erzsébet templomban tartott gyászmisén búcsúztatták.

Irodalom

Sótonyi Péter és Fodor László: Tuboly Sándor 1932-2017. *Magyar Állatorvosok Lapja*, 2017. 139: 498-499.